

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance

4

Številka: 434-03/14-2/ EPA 1900-VI
Ljubljana, 16. 4. 2014

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je, na podlagi prvega in četrtega odstavka 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10 in 6/14), sprejela naslednje

P o r o č i l o

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah (ZTro-N) – nujni postopek

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je na 19. seji 16. aprila 2014 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Komisija predlog zakona **podpira** in predlaga Državnemu svetu, da obravnavo predloga zakona uvrsti na dnevni red 17. seje Državnega sveta.

Komisija se je seznanila s stališčem Trgovinske zbornice Slovenije k predlogu zakona. Trgovinska zbornica v svojih stališčih opozarja na negativne učinke na prihodke proračuna zaradi zmanjševanja obsega prodaje izdelkov, za katere se predvideva povišanje trošarin, prav tako pa bo povišanje trošarin imelo negativne posledice za gospodarske subjekte, katerih izdelki so obremenjeni s trošarinami.

Komisija opozarja, da pretežno večino gospodarskih subjektov v Sloveniji sestavljajo mikro in mala podjetja, ki lahko prodajajo svoje izdelke izključno na slovenskem trgu in glede na trenutno kupno moč ni pričakovati, da bi lahko prevalila povišane cene svojih izdelkov, zaradi predlaganih novih trošarin, na končnega porabnika.

Komisija prav tako opozarja na obljubo Vlade, da dodatnih davkov v letošnjem letu ne bo predlagala, vendar je z vložitvijo obravnavanega predloga zakona to obljubo prelomila. Komisija meni, da bi morala Vlada najhitreje pristopiti k pripravi spremenjenega Zakona o davku na nepremičnine, ne glede na to, da so nujni tudi popravki Zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin. Še vedno v Sloveniji nimamo dolgoročne razvojne strategije, sprejemanje ukrepov s kratkoročnimi in ne povsem predvidljivimi učinki pa imajo največkrat tudi škodljive posledice.

Komisija ugotavlja, da je poleg ukrepov Vlade, ki nadomeščajo predvideni izpad prihodkov na račun nesprejetega nepremičninskega davka s posegi na prihodkovno stran proračuna, pričakovala tudi rešitve, ki bi zmanjšale stroškovni del proračuna, kjer ni zaslediti večjih racionalizacij. Prav tako se na prihodkovni strani izgublja v lanskem letu začeta dinamika učinkovitejšega pobiranja davkov in pri kontroli izdajanja računov, pri čemer pa komisija poudarja, da so potrebni večji naporji za krepitev zavedanja med državljani o nujnosti plačevanja davkov, saj je korist od čim večjega zajetja davkov vseobča. Velja tudi opozoriti, da je na tem segmentu nujno uravnotežiti kaznovalno politiko.

Komisija poziva predlagatelja zakona in kvalificirane predlagatelje amandmajev, da v nadaljevanju zakonodajnega postopka proučijo naslednji predlog amandmaja:

K 5. členu:

»Člen se črta.«

Obrazložitev:

S Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah, se bistveno posega v položaj distributerjev goriv v Sloveniji.

Zakon o trošarinah v 54.c členu določa, da ima plačnik trošarine za energente, katerim je dodano biogorivo iz šestega odstavka 53. člena tega zakona ali izdelki iz tarifnih oznak od 1507 do 1518, 3824 90 55, 3824 90 80, 3824 90 85, 2201, 2853 00 10, 4401 in 4402, za katere je nastala trošarinska obveznost, pravico do vračila plačane trošarine ali do oprostitve plačila trošarine sorazmerno deležu dodanega izdelka, vendar do največ 5 %.

V Akcijskem načrtu za obnovljive vire energije za obdobje 2010 – 2020 (v nadaljevanju: AN OVE) je oprostitvev trošarin za biogoriva navedena kot program podpore za spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije v prometu. Skladno z AN OVE je oprostitvev plačila trošarine za biogoriva obvezna in sicer za biogoriva v čisti obliki in kot mešana s fosilnimi gorivi do največ 5%. Program ni časovno omejen in se izvaja v kontinuirani obliki.

S predlogom zakona o Spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah je predlagano črtanje 54.c člena in s tem ukinitvev oprostitve trošarin za namešana biogoriva. Predlagana sprememba ima pomemben in negativen vpliv na položaj distributerjev goriv in izvrševanje zavez o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov.

Ne glede na to, kako je trošarinsko urejeno obdavčevanje biogoriv v Evropi je potrebno upoštevati, da je bila obveznost dajanja biogoriv na trg in s tem tudi skrb za okolje, prenesena na proizvajalce in distributerje goriv. V evropskih državah je bila ta obveznost distributerjev stimulirana z oprostitvijo trošarine na biogoriva. Na določenih trgih je ta ukrep dosegel svoje učinke (npr. Nemčija), predvsem v državah s prostim oblikovanjem cen in bolj razvitim trgom in proizvodnjo biogoriv, zato so bile te oljašave ukinjene oziroma se postopoma zmanjšujejo. Na določenih trgih, med katere je prav gotovo mogoče šteti Slovenijo, pa uporaba biogoriv zagotovo še ni dosegla

tiste stopnje, ki bi omogočala odpravo olajšav oziroma oprostitev. Še več, ta ukrep bi namreč zagotovo upočasnil nadaljnje uvajanje biogoriv na slovenski trg ali ga celo povsem ustavil.

Poudariti je potrebno specifiko Slovenije:

1. Slovenija je edina država izmed 28 članic EU, ki ima z Uredbo o oblikovanju cen naftnih derivatov (Ur. l. RS, 81/2013) navzgor omejene prodajne cene pogonskih goriv.
2. V Sloveniji obstaja sorazmerno velik predsodek do nakupa in rabe biogoriv, kar pomeni, da kupci goriv biogoriva zavračajo. Iz tega razloga se biogoriva v Sloveniji še vedno prodajajo skoraj izključno le kot namešana fosilnim gorivom in ne kot čista biogoriva.
3. V Sloveniji nimamo rafinerij in smo v celoti odvisni od nabave na prostem trgu. To ima za posledico, da dodajanje biogoriv terja dodatne tehnološke posege in s tem povezane stroške: stroški s transportom, skladiščenjem, namešavanjem in tretiranjem (biocidi) biogoriv ter stroški dodatnih kontrolnih postopkov, ki jih zahteva narava biogoriv.

Nabave biogoriv, tako kot nabave fosilnih goriv temeljijo na pogodbah, sklenjenih za daljša obdobja, ki jih ni mogoče prekiniti brez dodatnih stroškov oziroma posledic.

Čeprav distributer obdrži priznano oziroma trenutno veljavno oprostitev trošarine na primešan del biogoriv v celoti, mu ta ne predstavlja ekstra dobičkov, ampak služi pokrivanju zgoraj navedenih dodatnih stroškov kot tudi pokrivanju tveganja razlike v ceni med biogorivi in fosilnimi gorivi, saj cena fosilnih goriv in cena surovin za izdelavo biogoriv, ki so predmet namešavanja, nista korelirani.

Zaradi Uredbe o oblikovanju cen naftnih derivatov distributerji višje cene nabave biogoriv in stroškov biogoriv, ki so jih dolžni namešavati, ne morejo vgraditi v končno prodajno ceno, zaradi česar jim višja nabavna cena biogoriv in povezani stroški znižujejo že tako nizko maržo, ki jo določa prej navedena uredba o oblikovanju cen naftnih derivatov.

Predlagana sprememba Zakona o trošarinah zato pomeni za distributerje tako velike dodatne stroške poslovanja in tveganja, da je edina ekonomsko racionalna poslovna odločitev zniževanje ali celo prenehanje namešavanja biogoriv v celoti. S tem bo posledično ogroženo doseganje ciljev Slovenije, ki izhajajo iz Direktive 2009/28 ES o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov in Akcijskega načrta za obnovljive vire energije za obdobje 2010 – 2020 (AN OVE) Slovenija.

* * *

Za poročevalko je bila določena predsednica komisije mag. Marija Lah.

Predsednica
mag. Marija Lah, l. r.